

Projektrapport

Kontroll av hantering av animaliska biprodukter hos butiker och bageri

2026-04-15

MILJÖSAMVERKAN
ÖSTRA SKARABORG

ADRESS

Hertig Johans torg
541 83 Skövde

TELEFON

0500-49 36 30

E-POST

info@miljoskaraborg.se

WEBBPLATS

www.miljoskaraborg.se

Detta gjorde vi

Under det här projektet genomförde vi 9 kontroller hos livsmedelsbutiker i kommunerna Falköping, Hjo, Karlsborg, Skövde och Tibro. Kontrollerna genomfördes som oanmälda platsbesök vid samma tillfälle som en planerad livsmedelskontroll.

Vi kontrollerade butikernas hantering av animaliska biprodukter (ABP). Kontrollen omfattade exempelvis hur butikerna förvarar sina ABP så att det tydligt framgår att det är ABP och inte längre livsmedel samt att de upprättar handelsdokument så att ABP är spårbara från verksamhet till mottagningsanläggning.

Animaliska biprodukter är material från djurriket som inte är livsmedel. De bestämmelser som finns inom EU och i svensk lagstiftning syftar till att förhindra spridning av smittämnen till djur och människor. Jordbruksverket är den centrala behöriga myndigheten för ABP i Sverige, och kontroll utförs av flera olika myndigheterna där kommunerna ansvarar för en del. Lagstiftningen om ABP berör ett flertal olika områden som exempelvis foder, avfall, livsmedel och djurskydd, och reglerar bland annat hur man ska hantera animaliskt avfall och hur ABP får användas i djurfoder.

Vi kontrollerade följande:

1. Förvaring av animaliska biprodukter. Att butikerna har rutiner för att:
 - ABP förvaras i lämpliga behållare
 - behållare för ABP är lämpligt märkta vid behov
 - olika kategorier av ABP inte blandas ihop
 - ABP som ska användas till foder kan förvaras kylt eller fryst när så krävs.
2. Bortskaffande. Att butikerna skickar sina ABP:
 - med en transportör som är registrerad eller godkänd av Jordbruksverket
 - till en anläggning som är registrerad eller godkänd av Jordbruksverket för att ta hand om ABP.
3. Handelsdokument och register. Att butikerna upprättar handelsdokument som skickas med varje leverans av ABP.

Resultat

Vi kunde konstatera att 8 av butikerna som vi kontrollerade inte omfattades av reglerna för hantering av ABP eftersom mängden som uppkommer var mindre än 20 kg per vecka. Detta genomfördes med hjälp av ett system för att undvika att livsmedel behöver avyttras som animaliska biprodukter, med målet att minska avfall. Vi kunde notera att en av verksamheterna saknade ett fungerande system för hantering av ABP.

Vår uppföljning efter projektet

Vi kommer att följa upp att den verksamheten som hade avvikelser från lagstiftningen när det gäller separering och spårbarhet, åtgärdar avvikelserna.

Vad blev nyttan med projektet?

Våra kontroller har stärkt verksamheternas kunskap om ABP och hur de ska hantera ABP på ett säkert sätt ifall det blir nödvändigt. Detta är viktigt eftersom dessa produkter kan påverka livsmedelssäkerheten och miljön negativt om det inte hanteras korrekt. Genom att samtala med verksamheterna om avfallshantering skapas en ökad medvetenhet vilket i sin tur kan bidra till att verksamheterna arbetar förebyggande för att minska avfallsmängderna.

Fakta om projektet

Namn:	Livsmedel 2026 Minisprint ABP
Projektet pågick:	12 januari till 20 februari 2026
Detta granskade vi:	<ul style="list-style-type: none">• Identifiering av animaliska biprodukter• Separering av animaliska biprodukter• Märkning av animaliska biprodukter• Förvaring av animaliska biprodukter• Handelsdokument för animaliska biprodukter
Antal anläggningar:	9
Antal anläggningar utan avvikelser:	8

Bilaga. Anläggningar som ingick i projektet

Falköping

Coop Falköping

ICA Maxi Falköping

Mössebergsbagaren Falköping

Hjo

ICA supermarket Hjo

Karlsborg

Klangahamns Fiskbutik

Skövde

ICA Maxi Skövde

Stora Coop Skövde

Top Livs

Tibro

ICA Supermarket Tibro